

TEVYNĖ

Organas Susvienijimo L. A.

N. 35

Plymouth, Pa. 15 d. Rugsejo 1900 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

THE LITHUANIAN WEEKLY.

„TEVYNĖ“.

Published every Saturday at Plymouth, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

All communications should be addressed:

**T. Astramskas P. O. Box. 649
Plymouth, Pa.**

Rates of Advertising.

one inch once.....0,50
one inch one month.....\$1,00
one inch per year.....\$10,00

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER
AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

„Tėvynė“ ne sąnariams Susvienijimo kasztuoja per metą \$1,00.

Korespondencijas reikia siųsti ant antraszo:

T. ASTRAMSKAS

P. O. Box. 649.

Plymouth, Luz.Co. Pa.

**XV SEIMAS Susvienijimo
Lietuvių Amerikos atsiliks 9,
10 ir 11 spalnio (utarnike, se-
redoje ir czetverge) ELIZA-
BETHE, N. J.**

Pr. kun. Kaupas.

Isz darbininkų klausimo.

Kad darbininkai skriaudžiami ke-
leriopai per didžturczius ēsti, tai tas
lengvā mumis suprasti, bet kaip
skriaudimus darbininkai kad praszalint
pajiegtų, tai czion svarbus teipgi
dalykas.

Atmonidami bagocziams darbinin-
kai padaro straikus, ir straikai labai
retai kur del darbininkų ēsti pasek-
mingi; greicziaus praloszia, o praloszus,
darbdaviai atmonija darbinin-
kams atimdami jiems procentā nuo

uždirbto gatavo dol. net kartais ga-
na skaudžiai, kaip kad po praloszimui
straiko Schuillkine 1874 mete
atiminėjo žmonėms net po 30 centų
nuo dol.

Okā — straikai jau praloszta, kon-
trolēs ant bagocziaus ką jis daro su
darbininkais neturi niekas net ma-
žiausios; pusę net uždyrbto piningo
kad atimtų sau, pasiskųsti nėra kam,
nes į bagocziaus ir darbininko tarpā
rēdas visai nesikisza; taigi skriaudų
praszalinimas prie tokių iszligų yra
gana nelengvas.

Prisirengimas straiukuoti, yra tai
prisirengimas kovoti su niapriete-
lium tavo, o kovojinos be padaryto
tam tikro pliano, esti sunkenybē su
apgailistavimu klaidos.

Stojantie į kovā į (straikā) turi tu-
rėti provijantā ant kokių net 6 mene-
sių, jaigu to neturi, tai bēda tikėti,
jog straikieriui prisius pagelbā bent
kas.

Isz apsireiszkimo pakurstimų prie
straikavimo dar kietose anglise,
matoma tarpe darbininkų net juo-
kingos nuomonēs ir geidavimai, jog
kartais turi paskaityti tokius norus
už kudiszką svajonę. Sztai ką sako
nedabrendę norintie straiukuoti: —
„Perkunas! jau du sykius po 25 cen-
tus užmokėjau į Unijos kasā, ir vis
dā nestraikuoja!“.... Kitas isz pa-
szalio pertaria:

— Kad nori straiukuoti, tai ar daug
galēsi laikytis kad piningų neturi?

— Piningų man nereikia, kaip tik
užstraikuosime, atsius ikvalei Unija
piningų isz Vestų, ir turēsime pagel-
bā!

Argi toks darbininko užsitikēji-
mas yra nejuokingas?

Yra žmonių darbininkų mat tikin-
czių kad jis straiukuos, ir kiti net Ve-
stuose darbinininkai budami jam siųs
piningus, ir mat įmokėjęs du kartu
po 25 centus į Unijos kasā, tikisi
greito straiuko nežiurint kokę naudā
ar nenaudā straikas atnesz.

Jeigu darbininkai visai netēmija
ant savo pajiegtų ar ilgai galēs strai-
kuoti, o tikisi kad iszgelbēs nieko
neturinczius kietųjų anglių straikie-
rius Vestų unijistai, tai sapalioja kaip
neregiai ir straikas pasekmēs turētie
negali. Kaip gali tikėtis paskmēs
nuo tų, kuriems niekadods nerēmē a-
nų reikaluose.

Tarpe darbininkų kietose anglise
susitvērē Unijos kaip tik dar nese-
niai, jos piningų savo kasoje teip
kaip neturi, taigi biednais, ēsant var-
gas eiti lenktynesna, nes nedalaikis.

Czionai verta paminėti, kad ir ten
kur Unijos turi savo pajiegas, be U-
nijos nepriima į darbus, nekanecz
darbininkams einasi pasekmingai ką
pranaszauja darbininkai iszsidanginę
isz kietųjų anglių į minksztaisias. Tei-
posgi unijistai darbininkai minksztų
anglių, jie beviaik kas metas strai-
kuoja, ir ar tie straikavimai pagēri-
na jų buvį, tai klausimas? Straikavi-
mas retame darbininkų burije iszei-
na ant jų naudods, ir gal ateitėje ar
neiszeis isz mados.

Svarbus dalykas stovi neatkreiptas
link darbininko skriaudų, rēdo szalies
nesikiszimas, ir jaigu darbininkai tver-
damiesi į politikos sietynus, padētų
sav už priderystę reikalauti nuo par-
tijų bent kurios, permaino szendie-
nykszczių įstatimų ant tobulesnio
laipsno neigu yra dabar; kad rēdas
szalies nepasilikų kurczias ant pasi-

skundimo nuskriaustųjų darbininkų suteikent poliubovnam sudui perkračinēt reikalus prieszingų pusių ir tuomi gal nors kaip prispirti taptų bagocziai geresnę teisybę turėti del darbininkiszko svieto.

Žadėjimas straikuoti kietose anglise, vis tęsesi tolin, ir geriaus but, jaigu tą straikavimą praszalintų szalin.

Neužmirszti turime, kad straikavimas suskriaudžia visus miestus apie linkeje toj, kurioje straikuoja, ir tankiausiai nelaimint nieko szalininkystiai darbininkų.

Straikavimas tik per du menesius pereitame mete Nanticoke suskriaudė miestą ant tiek, kad per 20 metų kitas neatsigriebs; nepasiliks be skriaudų niekad negražinamų miestai ten, kur dar jaigu kietose anglise su straikuos.

Isz Anglijos.

Manchester. Pas mus Manchesterij po ilgo tunojimo, nusižiurėję ant kitų mus lietuviai su kaiminiais lenkais, sutvėrė draugystę po vardu Lietuvos globėjo szv. Kazimieriaus. Draugystė pradėjus gyvuoti, atkreipė savo pažvalgas ir į terpsienius gyvenimó savo.

Kuningas kurs atlanko mus su reikalais tikybės gyvena Glascove, todėl jam atliginimą už darbą žmonės sudėdavo ant rankų rinkėjų, bet rinkėjai kaip atlikdavo, kaip teisingai doklė kuningui atmokėdavo, vargas buvo žinoti. Sziamė paskutiniam laike lietuviai su savo kaiminiais sumislijo apie tai teisingiaus rupītis ir suszaukė mitingą, mitingas pirmutinis buvo ne kasžinkoks, nes riksmas pagarsėjo tarpe susirinkusių, ir tą nedeldienį nebuvo užbaigtas nutarimas. Lietuviai czion žiurint tykus, bet ant mitingo pasirodė izmanimas kad yra, vargas tik kad kožno atskiriam.

Tapė užbaigimas mitingo atidėtas ant kito nedeldienio, ir galutinai teisybe atėjuseme nedeldienije užbaigė viską; paskyrė kalektorius, ir tinkantį atlyginimą kuningui, likusie

pinigai nuo algos pasilieka draugystės kasoje. Mokėjom teip pat pirmiau kaip ir dabar, o kad buvo viskas be pardedko, tai pinigų nelikdavo, dar liekasi kas nedėlia po 1 svarą draugystės kasoje.

Sąnariai draugystės ir kiti lietuviai turi mierį, kad pasididinus kasai, uždėti kliobą (skaitinyczią) visokių knygų ir laikraszczzių.

Szitoje trusoje daugiausiai prisidėjo Petras Szatukas.

Isz tokių aplinkybių gyvenimo lietuvių Manchestere pasirodo, kad liktis susnudusiais lietuviai nenori, nes porą metų adgalios sunku buvo izgirsti vardą lietuvių, szia dien - gi pradėd pletotis ir skambėti.

Isz krutėjimo czion lietuvių reikia tikėtis, kad į svetimtauczius nepavirs, bet liks sunumi tautos savo.

Isz Manchester Lietuvosinkas.

Isz Lietuvoszku dirvu Amerikoj.

Traverse City, Mich. Mus miestelije lietuvių gyvena ne didis skaitlius apie 30, ir visad prie tautiszkių reikalų prisideda.

Pereitame laike kada reikalas buvo aukauti ant pavargusio rasztininko, sudėjome keletą graszių, dabargi vėla izgirdė kad yra renkamos aukos del padėjimo atminties akmenėlį ant kapo tautos darbininkui V. Kudirkos sudėjom \$1.60 c. ir tikimėsi dą surinkti nuo geros vales tautiecių.

Renkant mums aukas, užėjome į vieną stubą ir ten radome tikrai kokį stebuklų senį ir teip: pasakem kad renkam aukas ant paminklo V. K. senis sako: „paminklai statosi tik turtingiems žmonėms“, mes paaiszkinome kad Kudirka paliko mums turą savo rasztais; Na senis da daugiaus supykęs szveitė vienam isz kalektořių per žandą parodjdam duris.

Muszis tokio seno kaip blusos, bet gėda kad senas besveikatis drjsta musztis, tai ką jau sakyt sveikiems!

Darbai apie mus eina gerai, lietuviai kartais sav pagirksznoja, bet nuo tautystės neatszala.

Kolektoariai P. ir G.

Branford, Conn. Vieta szit tarytum kad suvisai negirdima, ir rodos czion mus lietuvių ik szol nevieną nebuvo, nes jokiamė darbe ant teviniszkos dirvos pagarsinant suvisai laikraszcziuose nematėme; bet sziamė paskutiniamė laike tartum isz sapno subudome, ir pradėjome pagal izgailį viens kitą pažadintie ir sztai:

Pirmutiniai paklabintojai tarp mus brolių nemislijo, kad ant pradzių mus darbo kibs gentainiai greitai; bet dazinoję kad szį bei tą norisi trustie, neatsisakė; ant syk pagarsinus užmegsti draugystę prisiraszė 22 sąnariai suteikiank sietynėliui vardą „Draugystė Didzio Lietuvos kuningaikszczi Vytauto.“

Tikimėsi, kad užsimezsgus mus draugyste dar naujai, pradės isikunitie ir kiti gražus mieriai tarpe mu lietuvių.

A. Bernotas.

Reikalai.

„Tėvynės Milėtojų Draugystės“

Philadelphia, Pa. 6 Rugs. 1900m. Philadelphios kuopa T. M. Draugystės laikė savo susirinkimą 2 dien Rugsejo, ant kurio buvo iszdalito kningutės szito spaudimo, tai yra Grovo Kyburgo o po tam buvo įneszimai del gero Tėvynės Milėtojų draugystės.

1. Kad butų prisiųsta į kozną kuopą po 10 ekzempliorių visų spaudimų del pritraukimo naujų sąnarių, arba del pardavimo su paženklinta preke už kiek turi buti parduotos knygos.

2. Pakelti klausimą kas link kun. A. Miluko, kad jo auka buvo priimta, kodel Jis negalėjo buti garbės sąnariu? jeigu mes atstumem kun. A. Miluką nož garbės sąnaristos tai sykiu atstumem daug tokių ypatų katros norėtų sekti paveizda kun. A. Miluko, ir neszti aukas del labo T. M. D. Norint Jis nereikalauja to bet esame priversti tą padaryti, ne tokių tautiecių mažai tų turime katrie darbuotusi teip ant tautiszko dirvos kaip kun. A. Milukas.

3. Perstato laikraszti „Viltį“ ant Organo T. M. D.

4. Paskirti iš kasos ant paminklo Daktaro Kudirkos \$500.

5. Dovana A. A. Jocio K u o m i Ž m o n e s G i v e n a, sąnariams duoti už dyką, o kitiems parduoti po 15 centų ir tuos pinigus siųsti į Centralizšką kasą.

6. Paskirti algą Sekretoriui po \$2 ant menesio, nes už dyką niekas nenori daug darbo, tik metus prabuvęs ir atsisako, kitaip ant tolesnio laiko neturėsime iš ko rinkti sekretorių.

7. Žemlapis išleistas Peterburge Inžinieriaus, turi būti peržiūrėtas per literatizšką komitetą jeigu tinkamas priimti ir prisiųsti į kožną kuopą, jeigu negeras tai reik pasirūpinti apie kitą kokią nors knigutę atspausdinti.

8. Atsiszaukti per laikraszczius prie tų katrie turi naudingus rankraszczius asabnei Lietovoj Tėvynej musų, norėdami kasztų išleisti, tegul mumis prisiunczia del atspaudimo.

9. Ant galo kaip buvo praneszta per laikraszczius kad Centralizskas Komitetas atsisako nog urėdų, tai perstatom ant kandidatų: V. J. Stagarą ant pirmsėdžio, Paltanaviczijų ant sekretoriaus, A. Olszevskį ant kasieriaus, Szerną „Lietuvos“ redaktorių ant literatizsko komiteto, antrą kun. A. Miluką, N. Olszinską knigium po senovei. Mes Philadelphios kuopa T. M. D. atiduodame balsus ir pristojame ant kitų balsų rinkimo Centralizsko pildimo komiteto.

Gero velijenti Philadelphijos kuopos T. M. Draugystes.

Sekr. K. Unika.

Apsisaugokime!

Artinantis seimui, kaip visados, teip ir szimet kilo balsai, reikalaujantieji reformų Susivienijime L. A.; bet kaip ir pirmiau, teip ir dabar, nė vienas reformų geidžiantis nenurodė aiskiai, kame ir kokios permainos Sus-o konstitucijoje turi but padarytos. Tokie bepamatiniai tvirtinimai, kokiais argumentuoja musų „reformatoriai“, butent, kad Sus. neyra tautiszkas, bet nenurodo delko

neyra tautiszkas ir kaip jį tokiu padaryti, nieko nepertikrin.a

Kadaisiai tulas „Lietuvos“ korespondentas išz New Britain'o raszė, buk S. L. A. ēsas tik del naudos kunigų, nes, girdi, visos posmertinės einą į kunigų kiszenių. Besąziniszkas muilininimas akių prastiems, nekritiszkiems žmogeliams! Tegul man parodo kas nors, kur, kadą ir kaip posmertinė nuėjo į kunigų kiszenių....

„Lietuvos“ N. 34 tulas R. G. atkartoja tą viską, ką jau seniai neprieteliai Sus-o buvo išzgiedoję. Jo užmetinėjimai sutrumpintoje formoje skamba maždaug sziteip:

1. Susivienijimas L. A. negeras, nes neyra tautiszkas, bet tikėjimiszkas.

2. Sus. L. A. negeras, nes tarp jo virszininkų randasi teipgi kunigai, kurie nenori buk paleisti išz savo rankų organizacijos, nes turi išz jos sau naudą.

3. S. L. A. negeras, nes „Tėvynė“ tarnauja tik interesams Centralizsko Komiteto, o ir kun. Žilinskas (buvęs prezidentas) atranda joje vietą apginimui savo privatizškų reikalų.

Ant tų užmetinėjimų atsakymas lengvas.

Pone R. G., tvirtini, kad Susivienijimas neyra tautiszkas, pasakyk-gi mums, ką supranti po tuo žodžiu „tautiszkas“? Sakai, kad dabartinis Sus. yra tikėjimiszkas, parodyk gi, kur ir kadą jis tokiu pasirodė? Ar Sus. L. A. užpuldinėjo ant protestonų, ginė katalikiszką tikėjimą ir vedė religiszkas polemikas. Ne, Susivienijimas niekadodos nesakė, kad protestonai priimtų katalikystę, o katalikai pamestų savo tikėjimą; atpencz, dar tuos, ką atkalbinėja tikinczius nuo tikėjimo, nutarė nepriimti į savo tarpą, kad išzvangti tikėjimiszkų vaidų.

Ne, Sus. L. A. nebruka nė vienam katalikystės, nė protestantizmo, nė ateizmo. Kaipgi galima jį vadinti tikėjimiszku!

Pone R. G., raszai, kad kunigai traukia sau naudą išz Susivienijimo; pasakyk: kokią? Ar tą, kad gauna

posmertinę? Jok tokią pat naudą turi kiekvienas pilnas Sus-o sąnarys? Ar tą, kad renka juos teippat į vyriausybę? Bet kokį pelną turi S-o virszininkai? – Jokio. Vienas tik sekretorius gauna keletą dolerių ant mėnasio už savo darbą, bet ar kada buvo koks kunigas sekretorium? Prigulėti dabar į Centralizšką S. L. A. komitetą reiszkia tik – dirbti be jokio užmokesnio.... Kaipgi galima tvirtinti, kad kunigai traukia pelną išz Sus-o?

Pone R. G., raszai, kad Seimas privalo rinkti į virszininkus tik gerus tautiecius, bet ne kunigus ir jiems tarnaujanczius biznierius. Ką tas reiszkia? Ar tai kad kunigai ir nesi-pjaunantieji su dvasiszkija biznieriai neyra tautieciai? Kasgi tokiu budu tautietis? Ar tik svietiszki žmonės ir dar prieszingi kunigams gali neszioti tą vardą? Tai toks kun. Burba, kurs rupinosi, kad lietuviai pasijustų lietuviais, toks kun. Žilinskas, kurs raszo del lietuvių, ir toks kun. Milukas, kurs išzleidinėja lietuviszkas knygas, – tai ne tautieciai?....

Pone R. G., tvirtini kad „Tėvynė“ yra organu kunigų, nes joje randa vietą kunigai asabiszkiems apsiginimams; pasakyk man, koks kunigas asabiszškai ginėsi Susiv-o organe? Gal kun. Žilinskas? Bet meldžiu paaiszkinti, kokį savo asabiszka reikalą jis joje ginė? Ar atsiliepė per „Tėvynę“, kad per „Lietuvą“ jį sykį apjuodino kas link reikalų parapijos ir tt.? Ne, kun. Žil. kėlė balsą „Tėvynėje“ ne savo asabiszkuose reikaluose, bet reikaluose Paryžiaus parodos, kuri juk yra vieszu dalyku, kėlė balsą ne kai-po kunigas „bet“ kaipo parodos komiteto“ prezidentas. Padaryti tai „Tėvynėje“ turėjo pilną tiesą, nes Susivienijimas paaukavo reikalams parodos 100 dol. ir del to turi tiesą atsiliepti per savo organą, jeigu tie reikalai n'eina kaip priguli.

Pone R. G., puriji, kad „Tėvynė“ garsina, juog jos redakcijoje galima gauti tik (?) dvasiszkas arba kunigų išzleistas knygas. Meldžiu nenusiminti „Tėvynė“ parduoda tik tokias

knygas kokias S. L. A. turi ant pardavimo, t. y. išleistas Sus-o kasztais ir padovanotas S-o draugų. Jeigu kas padovanotų kitokias knygas, „Tėvynės“ redakcija pardavinėtų ir anas.

Tiek ant tų užmetinėjimų. Dabar truputi apie prikaisziojimą, daromą man ypatiszkai. Ginuosi czia nekai-po kunigas, bet, kaipo Sus-o prezidentas. Pone R. G., sakai, kad asz buvau padaręs p. Baczkaucką garbės sąnariu be pamato, vien užtai, kad jis „Saulėje“ giria kunigus. Perprasza. Pagarsinau „Saulės“ išleisto-ją garbės sąnariu vien tik užtai, kad jis buvo dovanojęs Susivienijimui presa, vertą 200 dol. Jeigu tamista butumei sudėjęs tokią pat dovaną, bucziau teippat pagarsinęs tamistą garbės sąnariu. Ant seimo neturiu ko teisintis, nes manę iszteisina konstitucija ir jai reikia daryti užmetinėjimą, ne man.

Niekados nemėgau atsakinėti ant užmetinėjimų, daromų S. L. A. ne isz troszkimo jam labo, bet isz neapykantos tulų ypatų, jame ėsančių. Tylėjau, mislyjau, kad be pamatiniai biauriniai nusibos Susivienijimo „prieteliams“. Bet ko perdaug, to perdaug. Gaila užtai man, kad priverstas esu atsakyti ant prikaisziojimų ir tai atsakyti „Tėvynėje“, kuri, kaipo organas Susivienijimo, turi rupintis ne apie suerzinimą, ne apie ginczus, bet apie sutaikimą ir suvedimą į vieną kruvą lietuvių Amerikoje. Bet ne mano kaltė: esu priverstas!...

S. L. A. sąnariai! Laikau už reikalingą jums praneszti, kad daugumas tų purijimų, kuriuos skaitome laikraszcziuose, paeina ne nuo Susiv-o draugų, bet nuo jo neprietelių. Daugiausiai mūsų organizaciją biaurina tie, ką prie mūsų nepriguli, nors ir draugsąnarių norinczių suardyti S-ą, yra keletas. Argi negirdime apie tokius brolius ką patys prigulėdami prie S-o, vienog nuo jo kitus atkalbinėje. Argi jiems rupi gerovė mūsų susiriszimo? — Ne, nes jeigu rupėtų, tai neskelbtų nebutų dalykų ant Susivienijimo, jo nepeiktų ir ne-

sistengtų mūsų tarpe pagimdyti vaidus.

Kasgi jiems rupi?

Nereikia didelio sumanumo, kad suprasti, juo rupi jiems pinigai.

Broliai! ar jūs mislyjate, kad kas raszytų apie Susivienijimą, apie jį rupintųsi, jeigu jis būtų silpnas, neturėtų jokio turto, vostik gyvuotų, arba jeigu nieko neveiktų? Užtikrinu jus, kad niekas niekur apie mūsų organizaciją nieko neužsimintų. Bet Susivienijimas turi pinigų pusketvirto tukstanczio, turi sziek tiek turto, iszleidžia laikrasztį, knygas ir tt. Ir užtai apie jį garsu. Rėkia daugiausiai, jieszko priekabių tie, kuriems norėtųsi sunaudoti mūsų turtą ir spēkas ant sau patinkamų dalykų, o ne Susivienijimo reikalų. Rupi jiems ne S. L. A. labas, bet jo turtai.

Užtai apsisaugokime, kol laikas. Mūsų neprieteliai, po priedanga jieszkojimo mum labo, nori mus tik supjudyti, kad isz vaidų tik pasinaudoti. Teisingai juk sako priežodis, kad kur du peszasi, ten treczias naudojasi....

Apsaugok mus, Dieve, nuo tokių prietelių, o nuo neprietelių patys apsisaugosime.

* * *

Atsakydamas ant virszprivestų neteisingų užmetinėjimų, nenorėjau tvirtinti ir netvirtinu, kad Susivienijimo konstitucija ir surėdymas yra tobuli. Ne, Sus-o konstitucija dar nėkiek neiszdirbta, tvarka remiasi visai ne ant biznieszko pamato ir tt. Tikras Susivienijimo prietelis nurodys ant isztiesų silpnų jo pusių: reikalau reformos metinių mokeszczių, nes prie dabartinių mokeszczių S. L. A. už kelių metų subankrutys, duos įneszimą, kad Sus-as kasmet priverstinai iszleisztų po moksliszką vadovėlį lietuviszkoms mokslainėms, kad atidarytų stipendiją einantiems į mokslą ir tt. ir tt.; bet puryti ant Susivienijimo užtai, kad „Tėvynės“ redakcija pardavinėja kunigų iszleistas knygas, yra — juokinga....

Kun. A. Kaupas.

Neapsakoma blėdis per viesulas.

Naktije subatos į nedėlę prasidėjęs baisus pajiegingas tāsmas nuo Porto Rico viesulų tartum į vieną mazgą visų kiek yra sumegstas, siausdamas neiszpasakytą smarkybe traukė link Texų nepalikdamas vietoje nieką ką patiko.

Nesitikėta niekad, negirdėta panašzi viesula, net vandenis nepaliko vietoje.

Viesulos pradėjo siausti 30 diena Ruggjuczio ant jurių netol Porto Rico, traukent savu keliu ant salos Jamaikos, per galą Cubos, per Havana, ir 8 Rugsėjo jau pasiekė vakare meksikoniszku jurių įtaką Gulf; manefravojent su baisiausiu smarkumu, iszliejo vandenis jurių ant miesto Galveston Texuose ir apvertė aukstyn kojom pražudant su virsz 5,000 žmogystų.

Per 100 mylių ketvirtainių siaucziant teip baisiai viesulą, naikino ką patiko.

Tyltus stulpus su dratais panaikino, jokį trukiai vaikszczioti negalėjo.

Brookshire gelžkelio punktava stotė prie geležinkelio Missouri ir Texas, pranyko nuo pavirsziaus žemės; apelinkeje ir pakraszcziuose Texų neapsakoma tad sudnoji diena buvo.

Supridentas National Express Co. James Timmes pranesza, kad viename mieste Galvestone per 4000 namų tapė nugriautų, jis matęs, kaip didė restauracije griudama 9 žmones užgulė gruzais.

Brookshire, Alvin, Angleton, Columbia miestai ir 8 kitos sodybos isz pamatų sunaikinta.

Apsistojus tai baisiajai tragedijai, prie rinkimo negyvėlių, 2300 palaidota sumetant į marių gilmes.

Po tokių baisių nelaimės lankymų, vieni renka kunus žuvusių, o kiti teisingiaus sakant rabauninkai eina apiplėszinėti, kaip kad buvo kitą syk Johnstown'e, Pa. teip ir czion, bet valdzia greit tokius pastveria.

Majoras tokių rabauninkų daugiau per 100 suaresztavojo; pas vieną rado keszeniuje net 23 pirsztus nupjautus nuo rankų su žiedais.

Už tokį darbą tapė 25 rabauninkai pagauti ir suszaudyti.

Naikinimas girių.

Nors Amerikoje girios užklėstę medžiai nuo amžių žemėlę, bet nežina ar labai ilgai galės tesėt tos girios....

Dabar spekuliantai Stillwater St. Louis distrikte Minn. užpiko girios nekirstų medžių 800 milijonus pėdų, ir busė ten darbo prie kirtimo medžių, prie apdirbimo jų ant 4 metų, visi tie medžiai kasztuoją 3 milijonus dol.

Del murinų graži auka.

Atlantoje Ga. Jonas D. Rockefeller paaukavo del naudos murinų seminarijos (auksztesnės mokslainės) \$180,000.

Toje seminarijoje turėšė dar buti geresni visi surėdimai del murinų mokslą einanczių.

Jau straikuos.

Baigiant szį numerį „Tėvyės“, pa sirodė angliszkuose laikraszcziuose, kad 17 dieną Rugsėjo jau bus su straikavę kietose anglise 145,000 darbininkų, nes unijistai su kumpanijoms nesusitaikė; kumpanijos per kietai laikosi.

Ateinantį panedelį 17 Rugsėjo ne eis niekas jau prie darbo.

Kumpanijos kurios pirmai davė kožnam biznieriui kiek ten ant bargo bargavę sustojo, sustoti turės dar barguoti darbininkams visoki sztorai ir kiti biznieriai, ir sutuomi gana matysime greitai, kas pasidarys per reivah pirmame mėnesije straikavimo. Pagarsintas straikas tik panedelio ryte invyks.

Činija.

Činija norinti nustojimo kovos, o vieszpatystės kitos nor sudraskimo Činijos.

Isz vienos pusės Maskolija ir Prancuzija, prieszai Vokietija, Anglija ir Japonija.

Suvienytos Valstijos Amerikos pagal savo sutikimą su Maskolija, iszimti isz Pekino sovo kariumenežodį nepermaino ir iszsiųst rengia savo pajiegas adgalios į Manilą, nes

grobijų Činijos nenorinti; Maskolija savo prižadus teipgi iszlaikysenti.

Isz laikraszczių pranesimų rėgima kad viskas gali užsibaigti iszsidraskymu Činijos, tik Amerika nuo to vieszai atsakanti.

Laikraszcziai dar apie karės liepsnojimą visai mažai pranaszauja.

Caras baimėje.

Isz Viennos sostapiles Austrijos daėjo žinios į Paryžių, kad ciesorius Maskolijos jau atsakancziai rengesi Prancuzijon atlankyti visaszvietinę parodą; gavęs žinę, kad anarchistai rengia kilpas, savo mierius permainė.

Gyvas palaidotas.

Užmuszėjas Italijos karaliaus Bresci, pirmus 10 metu turės prasėdėti kambarėlije 6 pėdu ilgio, 3 pėdu pločio; maistą gaus per visą tą laiką tik biskį duonos ir vandenio; žmogystą jokią negalės matyti apart kalėjimo direktoriaus.

Prusuos Lenkijos darbininkai.

Pagal Prusų valdzios daliaidimą, darbininkų daugumas liaidosi į Prusus jieszkoti pelno, vieni su paszpartais, kiti teip persmukdami per rubezių, ir tas dą vis nesimalszina bet, pagal pranesimą lenkiszko laikraszcziuo „Eho Plockie“ kad jau daugumas tokių darbininku pargryžta isz Prusų su uždarbiais apraudotais.

Prusai su lenku darbininkais apsieina nemilaszirdingiausiai, ypatingai su tais, kurie yra be paszpartų. Tokiems be paszpartų darbininkams Prusai pirmo mėnesio algą užlaiko kaipo kauciją, tolesnių mėnesių užmokestį, vilkina mėnesis per mėnesį idant tik ilgiaus užtaikyti junge savo darbininka; ir daugumas be paszpartinių darbininkų negali gryszi itėvynę, nes neuždirba net ant baumės užmokesnio už rubežį.

Grasinimas katalikų kunigams.

Pasipynė dar nesutikimas tarpe pasielgimo kunigų reikaluose užmušto Italijos karaliaus ir dar ēsanczio naujo III Emanueliaus.

Kunigai nekurie netinkancziai isz-

riaiszkė žodžius apie užmusztą karalių, tuojaus valdzia daugumą suaresztavojo.

Karalienė Margarieta parengė kokią ten maldystę už užmusztą karalių, o vyskupas Andrijos visiems kunigams uždraudė tą maldystę su naudot, ir isz to kilo tarp vienos ir kitos pusės nesutaika.

Gyventojai ant vyskupo įtužo, kad tas turėjo isz pabijojimo apliaisti net miestą.

Dar randas Italijos paskyrė atimtie visiems kunigam algas, tiems kurie paklauso vyskupo prisako Andrijoje.

P l y m o u t h , P a . Dienos 12 Rugsėjo ryte numirė Petras Maslauckas sąnaris Susivienijimo L. A. 6 kuopos Plymouth, pilnai užsimokėjęs; jo posmertinę sukcesoriam Susivienijimas pilnai atmokės.

Petras Maslauckas dyrbo prie vežiojimo alaus Co. Dangvilles, buvo ne senas apie 37 metų, ženotas, ke tvirtas metas.

Nuo naujo meto isz Plymoutho kuopos numirė 3 S. L. A. sąnariai.

* * *

In Plymoutho lietuviszką parapija prie bažnyczios S. Kazimieriaus pribuvo dar kun. Balceviczius, ir tol jis užims czion tą vieta, kol parvažiuos kun. Žilinskas.

Cincinnati, Ohio. lietuvių aukos ant kankytinių \$ 400 iszsiusta kasieriui į Chicaga Olszevskiui.

Ant pardavimo,

Pigiai už kesz.

Geras sztoras su gyvenimu, ir didelis tvartas ant Vine ulyczios.

Pirmos kliasos galima padaryti ant saliuno ar sztoro.

Dasiznok pas Snyder geležinije sztore 138 Vine str. Plymouth, Pa.

Susivienijimo doklės reikaluo- se.

Artinantis kvartalinei iszmokes-
cziai jau paskutiniai szio 1900 m.,
randu už reikalą jau kelintu kartu
guodotinoms kuopoms praneszti ypa-
tingai dar neseniai prie Susivienijimo
L. A. prisirasziusioms, idant teiktumetėsi
siųsti užmokėtų piningų Checkį arba
Money orderį Sus. kasieriui vienkart
su vardais iszsimokėjusių sąnarių
vienoje kopertoje viską, kasieriui
Susivienijimo. Kasierius visus tuos
dokumentus pakvitavojęs prisiunczia
Centr. sekretoriui, ir ēsti tada geresnis
be painių įtraukimas mokasties į trejes
Susivienijimo knygas.

Jau apie prisilaikymą prie szitos
formos savo laike rasziau, bet atsitai-
ko ar tai isz nepatēmijimo ar kaip
kitaip, kad nekurie prisiunczia pirma
vardus sekretoriui tiesiog kad tie ir
tie užsimokėjo, o piningus tik vienus
nusiunczia kasieriui, ir tuos vardus
turi sekretorius daboti, kol kasierius
atsiunczia kvitą užmokesties; tokiu
budu darosi didelis sekretoriui ne-
parankius, kada vardai atskirti ēsti
nuo užmokesties, o kartais ir klaida
lengviaus prie tokios formos įsi-
skverbti gali.

Kitos nesmagios priežastis vel įsi-
painioją tarpe Sus. sąnarių su vietini-
nia kuopų administracija teipgi rei-
kaluose iszmokesties, kad sąnariai
siuncziantie nuo savęs kasieriui pi-
ningus, aplaikę kvitą, nemeldavoja
ją vietiniam kuopos sekretoriui ir da-
rant sulyginimas kuop. sekretoriaus
su Cent. sekretorium, rokundose ne-
galima suvesti skaitlį piningų del to,
kad kuop. sekretorius pavienio siun-
tinį neturi savo knygoje užraszęs.

Trecias atkartojimas reikalingas
teipgi kelintu kartu. Nereikia
deklaraciją prie mokėjimo piningų
siųsti tik isz mažiuko sklypelio popie-
ros, bet paraszyti ant pusarkuszio,
ir tas dedasi į dokumentus kūrį
kartais sekretoriui prireikia; dargi
nors buvo apie tai praneszta, bet at-
sitinka, kad deklaracija kuopos ir su
vardais ypatingai kur nedidis sąna-
rių skaitlius, prisiunczia tik ant szmo-

telio nuplesztos bent nuo kokios po-
pieras, ir tokį mažą sklipėlį jokiū bu-
du negalima pritaikinti prie doku-
mento, anē prilipinti, nē susiuti.

* * *

† Žinom gerai, kad turime sąna-
rių kurie dar neiszmokėję po \$2.05
ir rokuoja pats pagal savo mislį, kad
55 centai ant virsz \$2.00 mokėti ne-
reikē ir ēsą pilni sąnariai. Visai to
broliai Sus. sąnariai nemisliškite; kas
savo laike neiszmokėjęs paskirtą do-
klę tai yra: ik 1 Augusto \$2.05c. nē
vienas negal gauti posmertinę, ir yra
suspenduotas ik toliai, kol užmokės
skolą; užmokestis skolos likusios yra
dar ateinantis Spalis meno, ir tame
raikia užbaigti iszmokestis \$2.55 c.
Kas paskiaus mokes kaip Spalije,
suspenduotas liksis.

* * *

Ant praszimo apie dviejų kuopų,
neturėjom aplikacijų nes buvo iszsi-
baigę, dar atspausdinome naujas, tai
kuriems reikalinga, teiksitės atsi-
szaukti į redakciją „Tėvynės“, mes
prisišisme.

Su gerais velijimais.

T. Astramskas.

Susirinkimai.

Glen Lyon ir Wana-
me Pa. Paskutinę nedelę Rug-
sėjo bus mūsų kuopos Sus. L. A.
susirinkimas po bažnytiniame sklepe
lenkiskos parapijos Glen Lyon'e
tuojaus po miszių ant 12½ ziegor.
Apart mus mitingo, pirmiaus turēsi-
me pasikalbėjimą tautiszkuose mus
reikaluose, kur pribus isz Plymouth,
Pa. Centr. Susivienijimo sekreto-
rius ir turēs prakalbą.

Ant prakalbų į paminētą vietą mel-
dziame visus lietuvius vyrus ir mote-
ris be skirtumo atsilankyti dėl pa-
klausimo ką kalbėtojas kalbēs.
Sekretorių Sus. L. A. mes kartą jau
girdėję kalbant nors trumpai per
mus buvusį pasilinksminimą, užsigei-
dę kad jis vel ką nors mus tarpe pa-
kalbėtų praszėme idant atsilankytų
ką jis prižadėjo iszpildyti.

Su gerais velijimais.

J. Anskis.
P. Sarpalius.

Philadelphia. Pa. rotos
kuopos bus laikomas nepaprastas su-
sirinkimas bažnytinėje salėje 30 die-
na Septemberio tuojaus po sumai.

Susirinkimas bus laikomas del ap-
svarstimo įneszimų kokius turime
paduoti XV Susivienijimo L. A.
Seimui, ir teip apie kitus svarbius
dalykus turime rodavitis.
Meldžiami susirinkt skaitlingiausiai.

Kuopos sekretorius,

J. Butkus.

Pittston, Pa. Susivienijimo
L. A. kuopa laikis savo nepapras-
tą susirinkimą 16 dieną Rugsėjo
(September) po bažnytinėje salej tuo-
jaus po sumai.

Ant susirinkimo užpraszome visus
sąnarius, ir naujai norinczius prie
Susivienijimo pristoti.

Su Guodone kuopos sekr.

Kasulaitis.

NAUJAI PRISIRASZE.

Prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Prie kuop. Plymouth, Pa.

A. Waranaviczius
J. Makaviackas
M. Totorius
A. Burdzilauckas
W. Arbacziauckas

Persikėlē isz kuopos prie draugystė-
terų szv. Cecilijos Pittston, Pa.

U. Lapatiene
K. Klimiene
E. Walaitiene
V. Balczuniene
M. Trimirkieni
F. Radzvilaviczienne
H. Simanaviczienne

Naujai prisiraszē.

M. Akmanaviczienne
O. Gudaitiene
M. Platukiene
K. Pilkioniene
A. Katkauskiene
K. Vosiliene
M. Leszkauskiene
O. Mikolaitiene
M. Tolubiene

Prie kuop. Glen Lyon ir Wana-
me Pa.
K. Macziulis
P. Kavaliauckas

Leviston Mass. dr. s. Bal.

D. Lukszas
J. Klemunskis

T. ANDRIUSZEVICZAJTE.

— DIRBA —

**Arnotus, Karunas ir visus
baužytinius parėdus,**

— Teipogi —

Draugystems: Veliavas, Szarpas Kukardas.

Visa darba gerai pažystu. Lietuviški kunigai ir lietuviszkos draugystės reikalaudami draugystems ar bažnytiniu isdirbimu, raszykite pas mane klausdami prekių, o persitikrinsite kad mano prekes yra pigesnes ir darbas geresnis kaip lenku, asz savo isdirbimus gvarantuojau.

Su Guodone,

T. ANDRIUSZEVICZAJTE 115 W. Division St., Chicago, Ill.

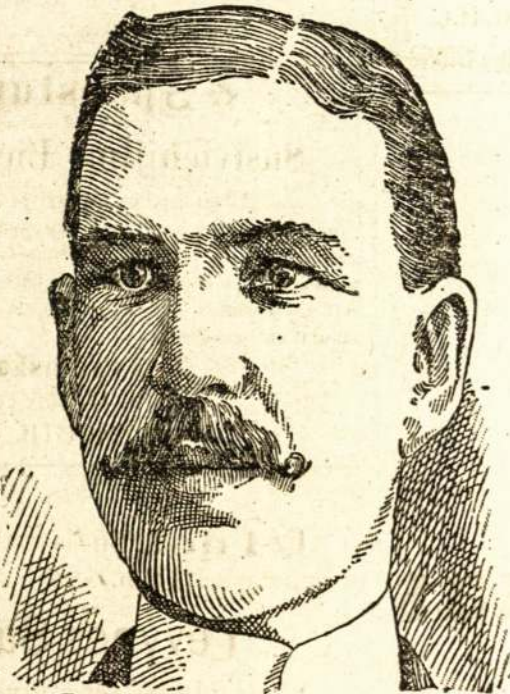
Tiktai Vyrams.

Už dyka sampelinis pakelis bus atsiustas pacztu koznam vyrui, katras prisius savo varda ir adresa.

Sugrazina sveikata ir smaguma umai.

Pakelis stebuklingu gyduoliu bus atsiustas koznan, kas paraszys i State Medical Institute Jie tiek isgyde vyrų, kuriu per metus emesi su protiszkaiss ir kunszkaiss kentėjimais, teip kad, Institute nutare už dyka dalyt bandymo pakelius tiems, kurie papraszys.

Iszsigydysi namie nuo kiekvienos lytiszkos ligos, paeinancios nuo jaunystes iszdykumo, sugrazis patrotytą pajiega ir atminti, panaikis skaudėjimą strė-

A. E. Robinson M.D.C.M.

ny, sudrutys silpnus lytiszkus sanarius.

Gyduoles yra labai smagios ir pamaczyvos, rodos plaukte plaukia prienesveiku sanariu sudrutindamos kur reikia. Jos gydo kozna ligą ir panakina nesmagumą ir kiekvienam atsitikime visiszkaiss iszgydo. Atsi-
zauk i State Medical Institute 524 Elektron Building, Ft. Wayne, Ind., o apturesi uzdyka sampelj. Institute stengiasi susineszt su didziais skaitlum žmonių, kurie negali atsitraukt isz namu, kad gydytis ir szie sampellai parodys jiems, kaip lengva iszsigydyt nuo lytiszku ligu, kada vartojasi atsakancios gyduoles. Institute ne vieno neatmeta.

Koznas, kurs atsizauks, gaus dailiai apipezetyta pakelj, kad kiti nezintu kas ten yra. Raszyk dabar, neatidek.

SKAITIKI „TEVINE“.

Žemlapis Lietuvos ir Latvijos.

Lietuviszkoje kalboje, atspaustas lotiniszkomis literoms, gaunamas pas Inžinierių **A. Maciejvski**

Prekė **1 rubl.** už exempl. su pristatymu; imant 10 exempl. 20% rabato.

A. Maciejvski,

Nevski pr. n. 111 b. 73 PETERBURG Russ.

Susivienijimo Centralizskas Komitetas.

Prezidentas Kun. A. Kaupas 114 Theodore st. Scranton, Pa.
Vice-prezidentas V. Chmielauckas 231 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Sekretorius T. Astramskas P. O. Box. 649 Plymouth, Pa
Kasierius Kaz. Radzevicius 121 E. Centre. str. Shenandoah, Pa.
Kasos apiekunai V. Stagaras 119 E. Centre str. Shenandoah, Pa.
ir T. Paukštys Pittston, Pa.

Ženklieliai! Ženklieliai!

Turime jau moteriu ženklielius. Yra mažesni ir grazesni už vyriškus. Forma visai kitokia. Keno pati arba sesuo priguli prie Susivienijimo, tegul nuperka jai Susivienijimo ženklię, o padarys puikiasį prezentą. Sidabriniai kaštuoja 75 c., paausuoti (rolled gold) \$1,20, auksiniai \$1,50.

Pranešame, kad paausuoti ženklieliai ne yra panašus i paausuotus vyriškus ženklielius, ką po keliu nedeliu pajuosta arba nusišeria. Musų nusišers. Kas nori turėti ženklię, tegul prisiuncia pirmiaus pinigus: ant paziurėjimo ir ant bargo nesiunciamo nē vienam.

STELIUOKITE PAS KASIERIU.

K. RADZEVICZIU,
121 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

F. S. Klinges.

Maliorius dekoracijų Bažnycziose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnycziu ypatingai del altoriu, puikiai iszdabina bažnycziose sienas ir kitokias dekoracijas.

Adresas; F. S. KLINGES
293 Carey ave.
Wilkes Barre, Pa.

Wynne Maininiais Inrankiai!

Negaiszinkite laiko ir savo spēkų su niekam netikusiais įrankiais. Ar nežinote, kad darbininką pažįsta isz to, kiek jis skiedrų priskaldo? **Lengvai iszgręzimos skylės** tai pas mus tokios **skiedros. Lengviausi, geriausi ir pigiausi įrankiai**, kuriu nereikia taisyti kasdien, yra iszdirbami Plymouth'e.

PLYMOUTH DRILL COMPANY

Prieszais D. L. & W. Dypa.

Raszykites prie Susivienijimo.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota*

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

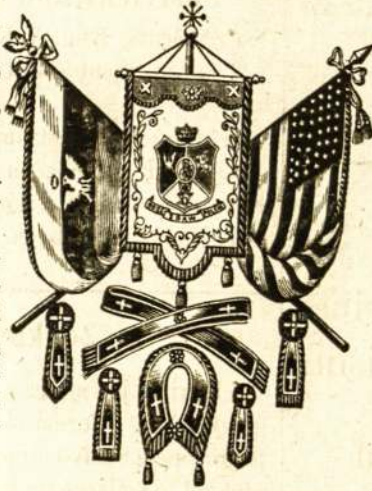

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augsčiaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius!

Puikiausia visam Shenandoah'rij

RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos KARSZTI UŽKANDZIAI, o teip visada szal ti dykai. Geriausi ir pigiausi PIETUS, viskas szviežia: CIGARAI pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvys ras SZIRDINGA RODA kiekvienam reikale. O ir PINIGUS MAINO ir siunczia į LIETUVA ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.

SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę krautuve cigarų, vyno ir visokių likierų, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti savizkiu.

Temikite gerai!

Ant S. Main str. einant isz miesto Pensilvanijos dypo po deszinei pusei, yra Saliunas su paraszu ant lango K. Gaudinskas, nepamirszti turim jog saliuninkas yra bjauriai suzeistas mainose, nukirsta viena ranka; todėl norint iszsigert stiklą gintariszko alaus, užeikite pas Gaudinską, nes jo vienintelis tik ame duonos karnis kaip koliekos.

Centraliszka uzeiga pas Andriu Aleksina.

300 E. Centre str. SHENANDOAH, PA

Ramus tai ir pasznekamam lietuvis kurs moka prideranciais su savais apsieiti.

Ten geriaus kur ramiaus,
Alus kriszpolinis, sznapsas ruginis
Oisteriai skanus kepti ir žali.

Sios knigos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istorija Europos	15
Kražių skerdynė	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35	
(Ta pati kniga maskoliszkoj kalboj ..	\$1,00)
Kristijono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiszka vaistinikystai ...	4
Medega Sim. Dankanto bijografijai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorijos) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins. ...	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytruma, (pasakos) ..	15
Zentas del parodos (komedija), vertė Sel. ...	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	10
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,5
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,5
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,5
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	2
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo ...	5
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2) ...	1
Mainieris ir leberis	5
Diedai ir Gražina	5
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	5
Dogmatas apie Pragarą	5

* Spaustuve *

Susivienijimo Liet. Amer.

Gera, greitai ir pigiai atlieka visokią drukuriszką darbu drukuoja knygas, visokius tikietus, konstitucijas, cirkulior gramatas, bylas, plakatus, visiting cards, business card abelnai atlieka visokią drukuriszką darbą, kokio tik kam reikia. Turint kas del drukavimo ka nors, meldžiam suszaukti ant szio adreso:

T. Astramskas,

P. O. Box. 649

PLYMOUTH, LUZ. CO. PA

Už 1 dol. 66 laskztus literatis turinio davė 1899 m.

Tevynes Sargas

V metai stovjs ant sargybos Lietuvų tos: szviesos, tikybos ir kalbos. Adresas

JURGIS LAPINAS,
TILSIT. GERMAN

Z I N Y C Z I A .

Mokas už kiekvieną num. Tuodu raszcziau spaudina nežinomus Vyskupo Valancziaus.

Alex Maslauckas.

Geras ir prieteliszkas mus žmogus užlaiko gerus gė ir yra gana dorus ir pasznekamam lietuvis. Pas jį is atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios, Plymouth, Pa.